

Kącik Porad Obywatelskich

Zmiana imienia lub nazwiska – uwarunkowania prawne

Zmiana imienia lub nazwiska może nastąpić na wniosek każdego obywatela polskiego oraz cudzoziemca nieposiadającego obywatelstwa żadnego państwa jeżeli posiadają w Polsce miejsce stałego pobytu.

Wniosek zostanie uwzględniony tylko wtedy, gdy będzie uzasadniony ważnymi względami.

Ważne względy to przede wszystkim:

- nazwisko lub imię jest ośmieszające albo nieliczące z godnością człowieka,
- nazwisko lub imię, które faktycznie jest używane przez daną osobę,
- nazwisko, które zostało bezprawnie zmienione,
- nazwisko lub imię jest zgodne z prawem państwa, którego obywatelstwo posiada również dana osoba.

Wnioskować można o zmianę pierwszego lub drugiego imienia, zmianę obydwu imion, dodanie lub odjęcie drugiego imienia. Podobnie jest w przypadku zmiany nazwisk. Trzeba pamiętać jednak, żeby we wniosku wpisać, z jakich imion lub nazwisk rezygnujemy, oraz jakie na ich miejsca przyjmujemy.

Nazwiska zastrzeżone

Nie należy wnioskować o zmianę nazwiska na:

- nazwisko historyczne,
- wstawione na polu kultury i nauki, działalności politycznej, społecznej albo wojskowej, chyba że osoba posiada członków rodziny o tym nazwisku.

Po zmianie nazwisko może składać się najwyżej z dwóch członów i dwóch imion. Zmiana nazwiska obojga rodziców rozciąga się na małoletnie dzieci. Jeżeli zmiana nazwiska dotyczy tylko jednego z rodziców, rozciągnięcie jej na małoletnie dziecko wymaga zgody drugiego z rodziców, chyba że nie ma on pełnej zdolności do czynności prawnych, nie żyje lub nie jest znany albo jest pozbawiony władzy rodzicielskiej.

Gdy dziecko ukończyło 13 lat, potrzebna jest również jego zgoda. W razie braku porozumienia między rodzicami każde z nich może zwrócić się o

rozstrzygnięcie tej kwestii do sądu opiekuńczego. Decyzja co do zmiany nazwiska małoletniego dziecka zapada po uprawomocnieniu się postanowienia sądu. Zgoda dziecka oraz drugiego z rodziców na zmianę nazwiska dziecka powinna zostać wyrażona osobiście przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Osoby zamieszkałe za granicą mogą wyrazić zgodę za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

Wniosek o zmianę nazwiska kieruje się do kierownika urzędu stanu cywilnego, właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego wnioskodawcy, a gdy brak jest takiego miejsca, właściwego ze względu na ostatnie miejsce pobytu stałego. Wniosek trzeba złożyć bezpośrednio w tym urzędzie. Wniosek należy złożyć osobiście. Osoby zamieszkałe za granicą wniosek o zmianę nazwiska mogą złożyć za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej. Dopuszcza się złożenie wniosku o zmianę nazwiska bez zachowania tych wymogów, ale pod warunkiem dokonania tej czynności w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. We wniosku należy zaznaczyć, czy wnosi się o zmianę imienia czy nazwiska, trzeba podać dotychczasowe imiona i nazwisko oraz to, na które ma być zmienione. Jeśli wniosek obejmuje także inne osoby (dzieci), należy podać dane tych osób, imiona i nazwiska dotychczasowe, stopień pokrewieństwa oraz imię i nazwisko wnioskowane. Następnie trzeba zamieścić uzasadnienie wniosku o zmianę nazwiska lub imienia wyjaśniając, dlaczego dotychczasowe nazwisko nie odpowiada i z jakich przyczyn ma być zmienione na inne, (np. zmiana z nazwiska „Marek” na nazwisko „Nowak” może być uzasadniona tym, że nazwisko ma formę imienia. zmiana nazwiska „Kwiatkowska” na „Kowalska” może być uzasadniona tym, że takie jest dla osoby szczególnie ważne, gdyż nosiła je babka wnioskującego).

Ważne jest by wniosek dobrze uzasadnić, gdyż od treści uzasadnienia będzie zależało to, czy zostanie on uwzględniony. Należy pamiętać, że w uzasadnieniu trzeba powoływać się na ważne względy.

Na końcu należy podać wykaz załączników, czyli dokumentów, które składane są wraz z wnioskiem.

Dokumenty, które należy załączyć do wniosku o zmianę imienia lub nazwiska to:

- odpis zupełny aktu urodzenia wnioskodawcy,
- odpis zupełny aktu małżeństwa - jeśli osoba pozostaje w związku małżeńskim,
- odpis zupełny aktu urodzenia małoletnich dzieci - jeśli zmiana nazwiska je obejmuje,
- zgoda drugiego z rodziców na zmianę nazwiska małoletniego dziecka,
- zgoda dziecka na zmianę imienia lub nazwiska, gdy ukończyło 13 lat,
- dowód osobisty do wglądu,
- w przypadku zmiany nazwiska dla dziecka pozostającego w rodzinie zastępczej – postanowienie sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej,
- zgoda sądu na zmianę nazwiska dziecka pozostającego w rodzinie zastępczej.

Wniosek najlepiej złożyć osobiście, gdyż obowiązuje konieczność potwierdzenia tożsamości wnioskującego. Dlatego podczas składania wniosku należy mieć przy sobie dowód osobisty.

Koszt wydania decyzji w sprawie zmiany imienia lub nazwiska wynosi 37 zł.

Zwalnia się od opłaty skarbowej:

- dokonanie czynności urzędowej i wydanie zaświadczenia w sprawach o zmianę imienia lub nazwiska osób, którym bezprawnie je zmieniono, a także zstępny i małżonkom tych osób,
- osoby, które przedstawią zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa.

Wydanie decyzji następuje w terminie miesiąca od daty złożenia wymaganych dokumentów. Kierownik USC zawiadamia o zmianie imienia lub nazwiska Urzędy Stanu Cywilnego właściwe ze względu na miejsce sporządzenia aktów urodzenia i małżeństwa wnioskodawcy oraz na miejsce sporządzenia aktów urodzenia jego małoletnich dzieci. Zawiadamia

ponadto właściwy Urząd Skarbowy i organ Policji, Wojskową Komendę Uzupelnień i organ ewidencji ludności oraz Krajowy Rejestr Karny.

Osoby zamieszkałe za granicą składają wniosek o zmianę imienia lub nazwiska za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej. W stosunku do tych osób, właściwość miejscową organu określa się według ostatniego miejsca stałego pobytu w Polsce. Jeśli zaś nie ma takiego miejsca, to właściwy jest kierownik urzędu stanu cywilnego m. st. Warszawy.

Należy pamiętać, iż składając jakiegokolwiek pismo urzędowe, dobrze jest uzyskać potwierdzenie przyjęcia tego wniosku przez urzędnika. Może to się odbyć poprzez przybicie pieczęci z datą wpłynięcia dokumentu do urzędu.

Od decyzji służy stronie prawo wniesienia odwołania do wojewody w terminie 14 dni od daty jej doręczenia. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. W ciągu 14 dni od uprawomocnienia się decyzji należy złożyć wniosek o wydanie nowego dowodu osobistego.

.....
Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22 marca 2001 r. (sygn. akt V SA 1121/00) „(...) nie można uznać, iż okoliczności, takie jak złożenie zeznań w charakterze świadka w sprawie karnej i obawa przed zemstą z tego powodu lub trudności w znalezieniu pracy po odbyciu kary pozbawienia wolności, mieszczą się w katalogu ustawowych przesłanek zmiany imienia i nazwiska z ważnych względów”.

PODSTAWA PRAWNA

- ustawa z dnia 17 października 2008r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414)
- ustawa z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 225 poz. 1635 ze zmianami).

Renata Pisuk

Biuro Porad Obywatelskich w Debrznie

Stowarzyszenie

"Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno"

ul. Ogrodowa 26

77 - 310 Debrzno

tel. +48 59 833 57 50, +48 59 833 71 49

fax +48 59 833 71 79

www.bpo.stowdeb.pl

